

Natuurkunde en Natuurphilosophie¹⁾

door Dr. H. R. WOLTJER.

Heeft de studie van en het onderwijs in de natuurkunde iets te maken met gereformeerde beginselen, iets te maken met geloof en ongeloof en zoo ja, wat dan? Het is een vraag, die bij vele gereformeerde natuurkundigen tijdens en na hun academische studiën telkens weer opkomt en die waarschijnlijk velen onzer telkens weer bezig houdt. Wat de biologische wetenschappen betreft, lijkt die vraag minder moeilijk te beantwoorden. Dat de behandeling der groote vragen omtrent aard en beteekenis, omtrent oorsprong en doel van het leven, omtrent verwantschap der verschillende levensvormen nauw moet samenhangen met het gezicht, dat men heeft op God en Zijn werk, en met het geloof in Gods Openbaring, lijkt mij moeilijk betwistbaar. Ook als beginnend student bemerkt men op college al heel spoedig de houding van den docent ten opzichte van deze dingen. Maar met de natuurkunde (en ik mag verder stilzwijgend, voor zoover het ons vraagstuk betreft, de scheikunde wel insluiten) staat het toch niet zoo eenvoudig. Heeft niet menigeen uwer zich dikwijls afgevraagd, zooals mijn tijdgenooten en ik ons dikwijls afgevraagd hebben: zou het onderwijs aan een Christelijke, aan een gereformeerde Universiteit principieel anders kunnen zijn dan wij het thans ontvangen? — Wij zijn hier bijeen als gereformeerde studeerenden, jongeren en ouderen, in de wis- en natuurkundige sectie. Het leek mij daarom niet ongeschikt te trachten samen een antwoord te zoeken op de vraag, of er verband bestaat tusschen natuurkunde en Christelijk geloof en zoo ja, welk.

Indien er verband bestaat, kan men zich dat, in abstracto, op

¹⁾ Voordracht gehouden voor de Wis- en Natuurkundige Sectie van het 9e Gereformeerde Studenten-Congres te Lunteren, 9 September 1926. Het geschrevene verschilt slechts in enkele kleinigheden van het gesprokene, hier en daar verduidelijkte ik iets, ook vlocht ik een enkele opmerking uit de discussie met het antwoord daarop hier dadelijk in.